

V

(Ogłoszenia)

POSTĘPOWANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POLITYKI KONKURENCJI

KOMISJA EUROPEJSKA

POMOC PAŃSTWA – LITWA

Pomoc państwa SA.18832 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/MX) (ex N 44/2005) – Ulga w zakresie podatku akcyzowego od biopaliw

Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2013/C 323/04)

Pismem z dnia 17 lipca 2013 r., zamieszczonym w autentycznej wersji językowej na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Komisja powiadomiła Litwę o swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dotyczącego wyżej wspomnianego środka pomocy.

Zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi na temat środka pomocy, w odniesieniu do którego Komisja wszczyna postępowanie, w terminie jednego miesiąca od daty publikacji niniejszego streszczenia i następującego po nim pisma. Uwagi należy kierować do Kancelarii ds. Pomocy Państwa w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres lub numer faksu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate for State Aid
State Aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Faks: (0032) 2-296.12.42

Otrzymane uwagi zostaną przekazane Litwie. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio uzasadnionym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

STRESZCZENIE

1. PROCEDURA

Program pomocy zatwierdzony przez Komisję w ramach sprawy dotyczącej pomocy państwa SA.18832 (N44/2005) został objęty procesem monitorowania w 2011 r.

W ramach procesu monitorowania w 2011 r. Litwa przedstawiła informacje dotyczące krajowych przepisów prawnych oraz sposobu wdrażania programu w latach 2009 i 2010. Ponadto Litwa przedstawiła informacje na temat indywidualnej pomocy udzielonej trzem beneficjentom wybranym przez Komisję.

2. OPIS ŚRODKA

Program pomocy ma na celu wspieranie biopaliw. Pomoc udzielana jest w formie obniżek podatku akcyzowego od biopaliw mieszanych z innymi paliwami.

3. OCENA ŚRODKA

Informacje dostarczone przez Litwę w ramach procesu monitorowania wzbudziły obawy. Litwa przedstawiła dokumenty poświadczające, że Ministerstwo Gospodarki monitorowało program pomocy i gromadziło od beneficjentów informacje

na temat kosztów produkcji oraz cen. Jednakże Litwa nie dostarczyła informacji, które pozwoliłyby Komisji zweryfikowanie, czy program był należycie realizowany, w szczególności jeżeli chodzi o brak nadmiernej rekompensaty.

Ponadto informacje dotyczące pomocy udzielonej w latach 2009 i 2010 wydają się wskazywać, że w 2009 r. wystąpiła lekka nadmierna rekompensata na poziomach zagregowanych. Litwa wyjaśniła możliwe powody, które mogły być przyczyną tej sytuacji (rozbieżna metodologia obliczania zgromadzonych danych), ale nie dostarczyła informacji potwierdzających, że nadmierna rekompensata nie wystąpiła. Litwa nie wskazała również, że przyjęła środki dostosowawcze w związku z rzekomą nadmierną rekompensatą.

Ponadto Litwa zobowiązała się przedstawić Komisji szczegółowe roczne sprawozdania z monitorowania, jednak takich sprawozdań nie złożyła.

W przypadku braku odpowiednich danych dotyczących kosztów produkcji biopaliw i cen paliw Komisja nie jest w stanie zweryfikować, czy władze litewskie przeprowadziły niezbędny proces monitorowania i czy podjęły ewentualne środki dostosowawcze, aby zapewnić właściwe wdrożenie programu i uniknięcie nadmiernej rekompensaty.

W związku z powyższym Komisja ma wątpliwości, czy środek pomocy został prawidłowo wdrożony, zgodnie z decyzją Komisji.

PISMO

„Komisija norėtų informuoti Lietuvą, kad išnagrinėjusi informaciją, kurią Jūsų valdžios institucijos pateikė nurodytos pagalbos priemonės stebėsenos laikotarpiu, nusprendė pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą, nes yra susirūpinusi dėl galimo netinkamo pagalbos panaudojimo.

1. PROCEDŪRA IR PAGRINDINIAI FAKTAI

- 1) Nuo 2006 m. Konkurencijos generalinis direktoratas kasmet atlieka atrinktų valstybėse narėse įgyvendinamų pagalbos priemonių *ex post* stebėsenos procedūrą. Lietuvos akcizo mokesčio sumažinimo biokurui schema buvo įtraukta į 2011 m. stebėsenos procedūrą, kurios metu Komisija nagrinėjo, kaip valstybės narės taikė atrinktas galiojančias schemas 2009–2010 m. laikotarpiu. Šią schemą Komisija patvirtino 2005 m. liepos 27 d. sprendimu K (2005) 2957C (bylos Nr. N44/2005; toliau – Komisijos sprendimas).
- 2) 2011 m. spalio 7 d., 2012 m. sausio 27 d. ir birželio 26 d. raštais Komisija paprašė Lietuvos pateikti būtiną informaciją, kad galėtų įvertinti pagalbos schemas įgyvendinimą 2009–2010 m. Lietuva pateikė prašomą informaciją 2011 m. lapkričio 10 d., 2012 m. vasario 24 d. ir liepos 18 d. raštais.

2. PRIEMONĖS APRAŠYMAS

- 3) Tikrinama pagalbos schema siekiama skatinti biodegalų mišinių gamybą ir naudojimą, sumažinant akcizo mokestį, taikomą mišinyje esančiai biodegalų daliai. Šiuo sumažinimu siekiama kompensuoti didesnes biodegalų gamybos sąnaudas. Schema Komisijos sprendimu patvirtinta iki 2010 m. pabaigos.

3. VERTINIMAS

- 4) Komisija dar sprendime dėl N44/2005 padarė išvadą, kad atitinkama priemonė yra pagalba, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 straipsnio 3 dalyje. Komisija šią pagalbos schemą įvertino remdamasi 2001 m. Pagalbos aplinkos apsaugai gairėmis⁽¹⁾, visų pirma jų E.3.3 skyriumi, ir padarė išvadą, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka.
- 5) Per 2011 m. stebėsenos procedūrą Komisijos tarnybos tikrino, ar patvirtinta pagalbos schema buvo įgyvendinta laikantis Komisijos sprendimo.
- 6) Nustatyta, kad pagalbos schemas nacionalinis teisinis pagrindas atitinka Komisijos sprendimą.
- 7) Remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos pateiktais duomenimis, bendra pagal schemą suteiktos pagalbos biodegalų gamintojams suma, kaip nurodė Lietuvos valdžios institucijos, 2009 m. buvo 77,00 mln. LTL (maždaug 22 mln. EUR), o 2010 m. – 4,82 mln. LTL (maždaug 1,4 mln. EUR). Lietuvos valdžios institucijos paaiškino, kad pagalbos suma pastaraisiais metais smarkiai sumažėjo dėl to, kad nuo 2010 m. sausio 1 d. nebeteikiama akcizo mokesčio lengvata privalomajai 5 % biodaliai.

- 8) Lietuva pateikė gavėjų, kurie gavo pagalbą pagal pagalbos schemą, sąrašą ir išsamią informaciją apie trims didžiausiems gamintojams 2008–2009 m. skirtą individualią pagalbą: AB „Mažeikių nafta“ (2009 m. pervadinta į AB „Orlen Lietuva“), UAB „Rapsoila“⁽²⁾ ir AB „Biofuture“. Šių gavėjų atžvilgiu Komisijos tarnybos nenustatė jokios kompensacijos permokos ar pažeidimo ir padarė išvadą, kad pagalba suteikta laikantis Komisijos sprendimo nuostatų.

- 9) Tačiau vertinant informaciją, kurią Lietuva pateikė vykstant stebėsenos procedūrai, kilo abejonių, ar schema buvo taikoma laikantis Komisijos sprendimo.

- 10) Pirma, kaip nurodyta Komisijos sprendime, Lietuva įsipareigojo kasmet peržiūrėti biodegalų, kuriam taikomas sumažintas akcizo mokestis, gamybos sąnaudas ir biomasės kainų kitimą, palyginti su iškastinio kuro kainomis, ir prireikus pakoreguoti pagalbos sumą, kad būtų išvengta kompensacijos permokos ir kad biodegalų kainų lygis išliktų toks pats kaip tradicinės energijos. Lietuva taip pat įsipareigojo teikti Komisijai metines stebėsenos ataskaitas, kuriose būtų nurodyta visa reikšminga informacija apie biodegalų gamybos sąnaudas ir degalų rinkos kainą, siekiant įrodyti, kad nėra kompensacijos permokos (žr. Komisijos sprendimo 12 punktą). Į visus šiuos elementus Komisija atsižvelgė vertindama pagalbos schemą ir darydama išvadą, kad pagalbos schema yra suderinama su vidaus rinka.

- 11) Nuo 2005 m., kai buvo priimtas Komisijos sprendimas, Komisija negavo jokios metinės ataskaitos, kurioje būtų nurodyta reikšminga informacija apie biodegalų gamybos sąnaudas ir degalų rinkos kainą, siekiant įrodyti, kad kompensacijos permokos nebuvimas stebimas ir užtikrinamas. Šią informaciją Lietuva pateikė tik Komisijai paprašius per stebėsenos procedūrą ir tik už tuos metus, su kuriais buvo susijusi atitinkama stebėsenos procedūra.

- 12) Lietuva pateikė duomenis apie bioetanolio ir biodyzelino gamybos sąnaudas, Komisija tuos duomenis įvertino. Lietuva paminėjo, kad be bioetanolio ir biodyzelino, pagalba gali būti teikiama grynai augaliniam aliejui, ir įsipareigojo atlikti analizę iškart po to, kai šiam biodegalų produktui būtų pritaikytas sumažintas mokestis, siekiant užtikrinti, kad dėl sumažinimo neatsirastų kompensacijos permoka. Ši informacija turėjo būti pateikta Komisijai metinėse stebėsenos ataskaitose (žr. Komisijos sprendimo 31 punktą). Komisija negavo jokios informacijos, kad Lietuva tokią analizę atliko.

- 13) Antra, vykstant stebėsenos procedūrai, Lietuva pateikė dokumentus, įrodančius, kad Ūkio ministerija dar 2009 m. prašė gavėjų pateikti informaciją apie 2008 m. degalų vidutinės sąnaudas ir pardavimo kainą. Ūkio ministerija tokius duomenis gavo dar 2009 m. ir atrinktų gavėjų duomenis Komisijai pateikė per 2011 m. stebėsenos procedūrą. Vis dėlto, Lietuva nepateikė suvestinių duomenų apie biodegalų gamybos sąnaudas. Todėl Komisija negali tinkamai patikrinti, ar nėra kompensacijos permokos.

⁽¹⁾ OL C/37/2001.

⁽²⁾ Lietuva nurodė, kad didžiausiam riebiųjų rūgščių metilo esterio (FAME) gamintojui UAB „Mestilla“ akcizo mokestis nebuvo taikytas, nes įmonė didžiąją dalį savo produkcijos eksportuoja. Taigi, Lietuva nurodė kitą sąrašą esantį gamintoją – UAB „Rapsoila“.

- 14) Lietuva pateikė duomenis apie degalų kiekį ir degaluose esančių biodegalų procentinę dalį. Ji taip pat pateikė duomenis apie deklaruotas akcizo mokesčio sumas ir pagalbos, suteiktos pagal schemą akcizo mokesčio lengvatos pavidalu, sumą. Įvertinusios šiuos duomenis, Komisijos tarnybos 2012 m. sausio 27 d. raštu pranešė Lietuvai, kad panašu, jog 2009 m. būta nedidelės kompensacijos permokos. 2012 m. vasario 24 d. raštu Lietuvos valdžios institucijos nurodė, kad akivaizdi kompensacijos permoka apskaičiuota dėl skirtingos pateiktų duomenų skaičiavimo metodikos (remiantis apskaičiuota vidutine biodegalų dalimi ir remiantis svertine biodegalų dalimi). Tačiau Lietuvos valdžios institucijos papildomos informacijos nepateikė, kad įrodytų, jog nėra kompensacijos permokos.

4. IŠVADA

- 15) Dėl pirmiau išdėstytų faktų Komisija abejoja, ar Lietuvos valdžios institucijos per tikrintą 2009–2010 m. laikotarpį schemą taikė laikydamosi Komisijos sprendimo.
- 16) Pirma, kyla abejonių, ar buvo užtikrinta, kad nebūtų kompensacijos permokos, nes Lietuva nepateikė suvestinių duomenų apie 2009–2010 m. gamybos sąnaudas ir degalų kainas, kurie Komisijai yra būtini, kad galėtų tai patikrinti.
- 17) Antra, Komisija pažymi, kad Lietuva nepateikė metinių ataskaitų, kuriose būtų nurodyta visa reikšminga informacija apie biodegalų gamybos sąnaudas ir degalų rinkos kainą, siekiant įrodyti, kad nėra kompensacijos permokos (žr. Komisijos sprendimo 12 ir 31 punktus).
- 18) Kai tam tikri valstybės narės pateikti įsipareigojimai yra aiškiai paminėti sprendime dėl pagalbos schemos patvirtinimo, Komisija tikisi, kad valstybė narė laikysis atitinkamų įsipareigojimų, nes sprendimas dėl pagalbos suderinamumo buvo priimtas atsižvelgiant į atitinkamus įsipareigojimus.
- 19) Šiuo atveju Lietuva nepateikė metinių stebėsenos ataskaitų ir per stebėsenos procedūrą nepateikė visos būtinos informacijos apie biodegalų gamybos sąnaudas ir degalų rinkos kainą, todėl Komisija negali patikrinti, ar patvirtinta

pagalbos schema buvo tinkamai įgyvendinta, visų pirma ar buvo užtikrinta, kad nebūtų kompensacijos permokos.

- 20) Todėl šiuo etapu Komisija negali daryti išvados, kad Lietuva tinkamai įgyvendino pagalbos schemą, laikydamosi Komisijos sprendimo. Visų pirma, Komisija abejoja, ar Lietuva laikėsi įsipareigojimų, nustatytų Komisijos sprendimo 12 ir 31 punktuose.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą prašo Lietuvos per vieną mėnesį nuo šio rašto gavimo dienos pateikti savo pastabas ir visą informaciją, kuri padėtų įrodyti, kad pagalbos schema 2009–2010 m. buvo įgyvendinta tinkamai.

Visų pirma, Komisija prašo Lietuvos įrodyti, kad 2009–2010 m. nebuvo kompensacijos permokos. Jei kompensacijos permoka 2009–2010 m. buvo, prašoma Lietuvos paaiškinti, kokių koregavimo priemonių ji ėmėsi, kad ištaisytų padėtį kitais metais.

Be to, Komisija prašo Lietuvos pateikti metines ataskaitas už visą schemos taikymo laikotarpį ir paaiškinti, kokius mechanizmus ji įgyvendino, kad būtų išvengta galimos kompensacijos permokos.

Komisija prašo Jūsų valdžios institucijų šio rašto kopiją nedelsiant nusiųsti galimiems pagalbos gavėjams. Ji norėtų atkreipti Jūsų dėmesį į Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnį, kuriame nustatyta, kad visa neteisėta pagalba gali būti iš gavėjo susigrąžinta.

Komisija įspėja Lietuvą, kad ji informuos suinteresuotas šalis paskelbdama šį raštą ir jo santrauką *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Ji taip pat informuos suinteresuotas šalis ELPA šalyse, pasirašiusiose EEE susitarimą, paskelbdama pranešimą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* EEE priede, ir informuos ELPA priežiūros instituciją, nusiųsdama šio rašto kopiją. Visų tokių suinteresuotų šalių bus prašoma pateikti savo pastabas per vieną mėnesį nuo tokio paskelbimo dienos."